

Utemeljitev nagrade

MATIJA RUPEL

Nagrada Sklada Staneta Severja 2023 za igralske stvaritve v slovenskih poklicnih gledališčih za vloge, ki jih je ustvaril v štirih uprizoritvah v obdobju od 15. septembra 2021 do 15. septembra 2023

Matija Rupel, od leta 2015 član umetniškega ansambla SNG Nova Gorica (čeprav je s tem gledališče sodeloval tudi že prej), je v zadnjih dveh letih nastopil v štirih žanrsko in režijsko-poetsko zelo raznolikih uprizoritvah (vse so prvič zaživele na slovenskem odru).

V »družinskem glasbeno-vizualnem spektaklu« *Čriček in temačni občutek* Toona Tellegena v priredbi režiserke Ivane Djilas in Marka Bratuša (premiera 7. oktobra 2021, SNG Nova Gorica) je nastopil v naslovni vlogi Črička, ki občuti tesnobo, a si je ne zna pojasniti in se je znebiti; Matija Rupel je ta temačni občutek prevedel v Čričkov fizični, gibalni izraz: iz polgibnosti je prehajal v kompulzivne gibe ter se zatekal v že kar čudaško nenaravne lege in drže, da bi z njimi ubežal mučnemu notranjemu občutku.

V drami, podnaslovljeni »filozofsko-dokumentarno gledališče«, *In stoletje bo zardelo. Primer Kocbek* Andreja Inkreta (režiser Matjaž Berger, premiera v Novi Gorici 11. novembra 2021, koprodukcija SNG Nova Gorica in Anton Podbevšek Teatra v sodelovanju s Cankarjevim domom Ljubljana in Galerijo Božidar Jakac iz Kostanjevice na Krki) je Matija Rupel z gibkostjo in žarom mladostnega optimizma odigral plesalca Pina Mlakarja in z drobnimi, filigransko natančnimi potezami načrtoval brezkompromisnega Borisa Kidriča.

V »poetični družinski drami« *52 hertzov* Tijane Grumić (režiserka Mojca Madon, premiera 6. aprila 2022, SNG Nova Gorica) je markantno oblikoval Klovna; njegov Klovni ima ob izvorni dramski funkciji tudi vlogo konferansjeja, ki suvereno, živahno in neugnano vodi gledalce skozi prostore in gradi atmosfere posameznih prizorov. Matija Rupel je z dovršenim obvladovanjem telesa in glasu ter z osebno izpovedjo ustvaril sugestivno, duhovito in hkrati presunljivo vlogo, ki jo bomo še dolgo pomnili.

V »satirični fantazijski drami« *Mojster in Margareta* Mihaila Bulgakova v priredbi režiserke None Ciobanu (premiera 2. oktobra 2022, SNG Nova Gorica) je z upodobitvijo štirih likov – bil je Ivan, Matej Levi, Gledalec in Markiza – prispeval k uravnoveženi in dodelani ansambelski igri.

Minilo je šele desetletje, kar je Matija Rupel zaključil študij na ljubljanski Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. In vendar je v tej dekadi pokazal izrazit igralski razvoj, širino in zrelost pri oblikovanju vlog. Njegove nadarjenost, močna odrska prezenca in predanost gledališču zaznamujejo tudi kreacije, ki jih je oblikoval v zadnjih dveh letih in zanje prejme letošnjo nagrado Sklada Staneta Severja.